

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Toimintakertomus vuodelta 2022

Yleiskatsaus kansalliseen arviointitoimintaan

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toiminta kattoi vuonna 2022 yhteensä 59 koulutusjärjestelmän toimivuutta ja laatua, koulutuksellista tasa-arvoa ja osaamista koskevaa arviointia. Vuonna 2022 arviointitoiminta painottui oppimistuloksiin perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa, laatujärjestelmien arviointeihin korkeakoulutuksessa, varhaiskasvatuksen laatuun ja laatukriteereiden kehittämiseen sekä yhteiskunnallisesti ajankohtaisiin teemakohtaisiin ja koulutusjärjestelmätasoisiiin arviointeihin.

Kansallisen arviointitiedon tuottamiseen osallistui noin 3 300 toimijaa, jotka edustivat varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, oppilaitoksia ja korkeakouluja. Karvi järjesti yhteensä 165 arviointitiedon käyttöä ja vaikuttavuutta edistävää tilaisuutta eri toimijaryhmille paikallisella ja kansallisella tasolla. Tilaisuudet järjestettiin webinaareina sekä lähi- ja etäosallistumisen mahdollistavina hybriditilaisuuksina, mikä mahdollisti aiempaa suuremman osanottajamäärän ja paremman alueellisen kattavuuden. Osanottajia tilaisuuksissa oli yhteensä yli 6000.

Karvin toiminnan vaikuttavuus

Karvin toimintahistorian toinen nelivuotinen arviointisuunnitelma kattaa vuodet 2020–2023. Karvin arviointitiedolla kehitetään suomalaista varhaiskasvatusta, koulutusta ja koulutusjärjestelmää. Strategian tavoitteena on ohjata kansallisen arviointitoiminnan vaikuttavuutta ja kehittää arviointikeskuksen asemaa luotettavana, asiantuntevana ja avoimena arviointitiedon tuottajana Suomessa. Arviointitoiminnan vaikuttavuustavoitteet liittyvät oppimisen ja osaamisen kehittämiseen, yhdenvertaisuuden edistämiseen, koulutusjärjestelmän toimivuuden lisäämiseen ja jatkuvan kehittämisen tukemiseen.

Karvi tuottaa koulutuksen tilaa kuvaavia yhteenvetoja ja synteesejä koulutuspoliittisessa keskustelussa ja päätöksenteossa hyödynnettäväksi. Karvi järjesti toukokuussa 2022 koulutuksen tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta koskeviin tuloksiin perustuvan kansallisen webinaarin koulutussektorin toimijoille ja poliittisille päättäjille tietoperusteisen päätöksenteon ja oman vaalityön tueksi. Synteesitiedon tuottamisen toisena painopisteenä vuonna 2022 oli koulutuksen jatkuvan kehittämisen ja laadunhallinnan tukeminen sekä vuonna 2021 julkaistun Laadunhallinta suomalaisessa kasvatus- ja koulutusjärjestelmässä -julkaisua täydentävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja korkeakoulujen laadunhallintaa koskevan yhteenvedon laatiminen. Laadunhallintaa koskevat yhteenvetojulkaisut tukevat laadunhallintaa ja laatutavoitteita koskevaa kansallista ja paikallista kehittämistyötä eri koulutusasteilla.

Valtioneuvoston nimittämä Karvin yhteydessä toimiva uusi arviointineuvosto aloitti nelivuotisen toimikautensa kesäkuussa 2022 (toimikausi 2022–2026). Karvissa käynnistettiin myös vuosien 2024–2027 arviointisuunnitelman valmistelu ja Karvin strategian uudistaminen. Lisäksi käynnistettiin opetus- ja kulttuuriministeriön tilaama Karvin toiminnan ulkoinen arviointi, jonka OECD toteuttaa vuosina 2022–2023.

Karvi osallistui myös aktiivisesti koulutusalan tiedontuottajien yhteistyöhön sekä tiedonkeruut.fi-sivuston kehittämiseen. Tutkimus- ja arviointitoiminnan välistä yhteistyötä kehitettiin erityisesti poikkeus- ja kriisitilanteiden vaikutusten tiedontuotantoa koskien. Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen arvioinneissa yli hallinnon alan ylittävät tarkastelut nousevat tärkeiksi. Systemisessä ja kompleksisessa toimintaympäristössä myös vaikutussuhteet ovat systemisiä ja kompleksisia. Karvi osallistuu myös Ylen ja Erätaukosäätiön järjestämään Hyvin sanottu / Bra Sagt -hankkeeseen, jonka avulla voidaan edistää eri ryhmien osallisuutta koulutuksen kehittämiseen.

Digitaalisilla ratkaisuilla on edistetty arviointien kustannustehokkuutta ja asiakaslähtöisyyttä sekä arviointitoiminnan vaikuttavuutta. Perusopetuksen oppimistulosarviointien uuden digitaalisen arviointijärjestelmän kehittämishanketta toteutettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen kanssa. Uusi perusopetuksen oppimistulosten arviointijärjestelmä valmistuu vuonna 2024. Varhaiskasvatuksen digitaalista laadunarviointijärjestelmää Valssia kehitettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemana. Kaikki Karvin arvioinnit toteutettiin vuonna 2022 digitaalisina, ja arviointien verkkototeutukset otettiin laajasti käyttöön.

Karvin toiminnan vaikuttavuus kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla sekä kansainvälisesti

Karvin toiminnan vaikuttavuus toteutuu kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla sekä kansainvälisesti. Vuonna 2022 Karvin tuottamia koulutusjärjestelmää koskevia tarkasteluja ja erityisesti kehittämissuosituksia hyödynnettiin laajasti *kansallisella tasolla*. Tietoa käytettiin esimerkiksi lainsäädännön valmistelussa, uusien varhaiskasvatusta ja koulutusta sekä korkeakoulusta koskevien kansallisten kehittämisohjelmien toteutuksessa sekä kansallisessa ohjauksessa. Laatutavoitteiden asettamista ja laadunhallinnan tukea koskevassa kansallisessa kehittämistyössä Karvi on edistänyt eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä sekä tuloksellisten ratkaisujen kehittämistä. Karvi julkaisi myös kansallisen yhteenvedon korkeakoulujen kolmannen kierroksen auditoinneista vuosilta 2018-2022. Karvin pitkäjänteinen arviointityö ruotsinkielisessä koulutuksessa ja raportointi ruotsinkielisten koulujen tuloksista on saanut paljon positiivista palautetta. Karvin arviointitulokset toimivat vuoden 2022 aikana useiden yhteiskunnallisten ja koulutusta koskevien julkisten keskustelujen herättäjinä ja tietopohjana mediassa.

Alueellisella tasolla Karvin arviointitoiminnan vaikuttavuus on toteutunut esimerkiksi ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen erillistarkastelujen kautta sekä saamen kielten etäopetuspilotin arvioinnissa sekä varhaiskasvatuksen arviointityökalujen kehittämisessä saamenkielisissä varhaiskasvatuspalveluissa. Myös oppimistulosten arvioinneissa saadaan merkittävää alueellisen tason tietoa.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjille sekä korkeakouluille toimitettavia järjestäjäkohtaisia palautteita hyödynnetään opetuksen ja koulutuksen kehittämisessä *paikallisella tasolla*. Karvin arviointien pohjalta on laadittu työkirjoja ja materiaalia opettajien tueksi. Karvin arviointitietoa on hyödynnetty myös opetus- ja koulutushenkilöstön täydennyskoulutuksen kehittämisessä. Karvi on tukenut arviointiosaamista ja tiedon käyttöä myös järjestämällä koulutuksia ja työpajoja paikallisella tasolla. Karvi julkaisi esimerkiksi varhaiskasvatuksen henkilöstölle varhaiskasvatuksen suunnittelun ja arvioinnin tueksi suunnatun tukimateriaalin.

Kansallisia arviointituloksia hyödynnetään myös *kansainvälisellä tasolla*. Arviointitoimintaa kehitetään kansainvälisiä toimintamalleja vertaillen. Tulokset eri koulutusasteilta toimivat tietopohjana esimerkiksi konfe-

rensseissa ja verkostoissa. Vuonna 2022 Karvilla oli aktiivista yhteistyötä esimerkiksi Sici-verkostossa, Erasmus-projekteissa, ENQAssa sekä monipuolista yhteistyötä ja tiedonvaihtoa pohjoismaisissa sekä eurooppalaisissa verkostoissa.

Karvin strategian toteutumista ja toiminnan vaikuttavuutta johdetaan strategian toimeenpanosuunnitelman avulla. Toimeenpanosuunnitelma muodostuu strategiakaudeksi asetetuista tavoitteista sekä yksityiskohtaisemmista toimenpiteistä, joista Karvin johtoryhmä päättää laadunhallinnan ja toiminnanohjauksen tietoperustaa hyödyntäen. Karvin laatujärjestelmään kuuluvan palautejärjestelmän avulla tuotetaan kumuloituvaa seurantatietoa, jonka pohjalta arviointitoimintaa kehitetään systemaattisesti. Karvin yhteiskunta- ja sidosryhmäkysely toiminnan vaikuttavuudesta toteutettiin syksyllä 2022. Myös Karvin viestintästrategia päivitettiin ja määriteltiin viestinnän vaikuttavuuden painopistealueet.

Karvin henkilöstön arviointiosaamisen kehittämisohjelmaa toteutettiin vuonna 2021 laaditun suunnitelman mukaisesti. Ohjelman avulla voidaan varmistaa henkilöstön osaaminen kehittävässä arvioinnissa, arviointiprosessin hallinnassa, projektinhallinnassa, menetelmien hallinnassa sekä vuorovaikutuksessa ja viestinnässä.

Varhaiskasvatus

Vuoden 2022 aikana Karvissa jatkettiin Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittämisen ja järjestäjien tukeminen -hanketta. Hankkeessa kehitetään digitaalista laadunarviointijärjestelmää Valssia ja siihen sisältyviä tutkimusperusteisia arviointityökaluja ja arviointi- ja kehittämisprosesseja. Osana hanketta toteutettiin saamenkielisen varhaiskasvatuksen arviointityökalun pilotointi. Karvi julkaisi Osallisuus varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja arvioinnissa -tiivistelmän, joka oli suunnattu ammatillisen kehittymisen tukimateriaaliksi varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Varhaiskasvatuksen johtamisen nykytila, vahvuudet ja kehittämiskohteet -arviointi jatkui hankkeen toiseen vaiheeseen ja syksyllä käynnistettiin Paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutuminen päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa -arviointi.

Yleissivistävä koulutus

Vuonna 2022 valmistui neljä arviointia. Teema- ja järjestelmäarvioinneista valmistui Valmistavan opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen arviointi sekä Saamen kielten etäopetuspilotin arviointi. Oppimistulosarvioinneista valmistuivat A-englannin oppimistulosten 9. vuosiluokan arviointi ja Toisen kotimaisen kielen (Finska) oppimistulosten arviointi.

Meneillään vuonna 2022 oli yhteensä seitsemän arviointia. Teema-arvioinneista käynnissä oli Eryyttäminen perusopetuksessa -arviointi, Lukiouudistuksen arviointi, Sitouttavan kouluyhteistyön arviointi, Kiusaamista ehkäisevien sekä hyvinvointia ja työrauhaa parantavien menetelmien arviointi sekä Sosiaalinen yhteenkuuluvuus arviointi. Perusopetuksen oppimistulosarvioinneista A- ja B-ruotsin oppimistulosten arvioinnin aineistonkeruu toteutettiin keväällä 2022 ja äidinkielen ja matematiikan pitkittäisarvioinnin tuloksia analysoitiin ja raporttia valmisteltiin syksyllä 2022.

Digitaalisen oppimistulosten arviointijärjestelmän kehittäminen jatkui yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa. Uusi arviointijärjestelmä tullaan ottamaan käyttöön vuonna 2024.

Ammatillinen koulutus

Vuoden 2022 aikana valmistui Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien arviointi, Koulutusjärjestelmän kyky vastata äkillisiin rakennemuutoksiin -arviointi, Yksilöllisten opintopolkujen toteutuminen ammatillisessa koulutuksessa -arviointi, Työelämässä oppiminen ja työelämäyhteistyö ammatillisessa koulutuksessa -arviointi, Sähkö- ja automaatioalan perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon oppimistulosten arviointi sekä Merenkulkualan koulutusten arviointi. Lisäksi toteutettiin selvitys näyttötoiminnan laadusta ja näyttöjen tuottamasta osaamisesta. Vuoden 2022 aikana käynnistettiin Varhaiskasvatuksen koulutusten arviointi, Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kokonaisarviointi, Liiketoiminnan perustutkinnon, lähiesimiestyön ammattitutkinnon ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon arviointi sekä Ammatillisen koulutuksen tuottama osaaminen suhteessa ammattikorkeakouluopintojen vaatimuksiin -arviointi.

Korkeakoulutus

Vuoden aikana valmistui 10 korkeakoulujen laatujärjestelmän auditointia, joista kaksi auditointia toteutti kansainvälinen arviointiryhmä. Keväällä korkeakoulujen arviointijaosto myönsi toisen Excellence-laatuleiman auditoidulle korkeakoululle. Excellence-laatuleiman sai Seinäjoen ammattikorkeakoulu arviointialueilta Vaikuttava ja uudistava korkeakoulu sekä Kehittyvä ja hyvinvoiva korkeakoulu. Auditointien tuottamaa tietoa suomalaisesta korkeakoulutuksesta koottiin yhteen teoksessa Laatu kehittämässä – Yhteenveto korkeakoulujen kolmannen kierroksen auditoinneista vuosina 2018–2022.

Ensimmäinen pilotti, jolla Karvi pyrkii saamaan oikeudet myöntää EUR-ACE-standardin mukaisia akkreditoimista yliopistojen toteuttamille tekniikan alan tutkintokoulutuksille, saatiin valmiiksi. Prosessi jatkuu.

ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) julkaisi arviointiraportin, jossa arviointi Karvin korkeakoulujen arviointitoimintojen yhdenmukaisuutta yhteisten eurooppalaisten periaatteiden kanssa (ESG). Ulkoinen arviointi oli Karvin kannalta menestyksellinen. Loppuvuodesta julkaistiin historiikki suomalaisesta korkeakoulujen laadunarvioinnista: Kehittävä arviointi Suomen valintana – Yli kolme vuosikymmentä suomalaisen korkeakoulutuksen ulkoista laadunarviointia.

Vapaa sivistystyö

Vapaan sivistystyön alueelta julkaistiin raportti: Aikuisena luku- ja kirjoitustaitoa oppimassa. Arviointi maahanmuuttajien lukutaitokoulutuksesta.

Maksullinen palvelutoiminta

Karvi toteutti kansallisessa koulutuksen arviointisuunnitelmassa mainittujen arviointien lisäksi arviointeja myös maksullisena palvelutoimintana. Maksullinen palvelutoiminta sisältää sekä julkisoikeudelliset suoritukset (korkeakoulujen auditoinnit) että liiketaloudelliset suoritukset. Julkisoikeudellisina suoritteina toteutettiin 7 arviointia ja liiketaloudellisena toimintana oli käynnissä yhteensä 11 arviointia. Liiketaloudellisena maksullisena palvelutoimintana toteutettiin oppimistulosten arviointeja, kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan liittyviä tilausarviointeja, tekniikan tutkinto-ohjelmien EUR-ACE-laatuleimaan johtavia akkreditoimista ja merenkulkualan koulutusten arviointeja. Lisäksi toteutettiin tilauspohjaisia koulutustilaisuuksia ja luentoja. Maksullista palvelutoimintaa toteutettiin myös kansainvälisesti.

Karvin toiminnan tunnusluvut

Toiminnan tuottavuus ja vaikuttavuus

Tuottavuus	2020	2021	2022
Valmistuneet arvioinnit (kpl)	16	25	26
Kaikki käynnissä olleet arvioinnit (kpl)	41	60	59
Julkaisujen määrä Karvin julkaisusarjoissa	38	60	34
Julkaisut ja artikkelit muissa kuin Karvin julkaisusarjoissa	42	33	13
Pidetyt esitelmät			
- kansainväliset	15	13	25
- kotimaiset	46	84	72
Lausunnot	9	21	25
Viestinnän vaikuttavuuden mittarit			
- mediaosumat, verkkomedia suomi	377	473	325
- mediaosumat, verkkomedia ruotsi	38	47	20
- verkkosivujen kävijämäärät	76 247	79 128	56 328
- someosumat ilman omia julkaisuja	2062	1549	1227
Järjestetyt tilaisuudet, seminaarit ja konferenssit	45	95	165
- tilaisuuksien osallistujamäärä yhteensä	3657	5490	5949
Karvissa käyneet vieraat			
- vieraita yhteensä	210	-	70
- joista kotimaisia	130	-	47
- kansainvälisiä	80	82	23
Henkilöstön jäsenyys ulkopuolisissa asiantuntijatyöryhmissä	17	24	20
Arviointeihin osallistuneiden koulutuksen/opetuksen järjestäjien, oppilaitosten ja korkeakoulujen määrä	3767	4040	3331

Toiminnan taloudellisuus

Taloudellisuus	2020	2021	2022
Kustannukset / Käynnissä olleiden arviointien ja auditointien määrä	129 773 €	84 770 €	85 161 €
Kokonaiskustannukset (netto)	5 320 700 €	5 086 216 €	5 024 490 €
Arviointien määrä	41	60	59

Toimintaan käytetyt voimavarat

Voimavarat	2020	2021	2022
Henkilöstövoimavarat (HTV)	53	54	53
Arviointiryhmien jäsenten/ulkopuolisten asiantuntijoiden yhteismäärä	209	270	192
Arviointineuvoston jäsenmäärä	13	13	13
Korkeakoulujaoston jäsenmäärä	9	9	9

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstön kehittäminen	2020	2021	2022
Yhteiset kehittämispäivät	2	1	1
Osallistujia/kehittämispäivä	35	58	53
Henkilöstön koulutuspäivät	63	54	108
Henkilöstön sairauslomapäivät	2,2/htv	4,74/htv	9,01/htv

Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullinen toiminta	2020	2021	2022
Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet (kpl)	3	7	7
Maksulliset liiketaloudelliset suoritteet, arvioinnit, koulutukset ja luennot (kpl)	21	19	21
Kilpaillut hankkeet ja projektit sekä yhteisrahoitteiset hankkeet	1	1	1

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	2020	2021	2022
Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet	192 %	129 %	74 %
Maksulliset liiketaloudelliset suoritteet	54 %	211 %	79 %